

Оксана Ляска

*канд. пед. наук, доцент, викладач кафедри професійної освіти,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський*

Ольга Прокопова

*канд. пед. наук, доцент, викладач кафедри професійної освіти,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський*

ПРОГРАМА ПСИХОПРОФІЛАКТИКИ ТА ПСИХОКОРЕКЦІЇ СТУДЕНТСЬКИХ КОНФЛІКТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ЗВО

Одним із методів профілактики конфліктів та корекції поведінки учасників конфлікту в студентській групі вважаємо тренінг, оскільки саме він дає можливість подивитися на ситуацію збоку, виробити і відпрацювати навички й уміння конструктивного спілкування і діалогічної взаємодії. У даній ситуації саме тренінг як активна форма обміну думками обопільно прийнятна в формуванні конфліктної компетентності.

Психологічний тренінг - це активне навчання за допомогою придбання і осмислення життєвого досвіду, який моделюється в міжособистісній взаємодії за допомогою ігор і усвідомлюється в ході дискусій.

Особливо актуальним є таке навчання саме в студентські роки, коли потреба в спілкуванні загострена, а життєвого досвіду недостатньо, зате яскраво виражене прагнення до його придбання. Тренінг дозволяє отримати досвід, з одного боку, в максимально «сконцентрованому» вигляді, а з іншого - в психологічно безпечних умовах, що полегшують його осмислення. «Тренінг як метод спрямований на те, щоб допомогти учасникам освоїти якусь діяльність» [1, с. 5].

Для роботи зі студентами авторами публікації розроблена і реалізована тренінгова програма «Слухаємо себе і вчимося спілкуватися». Основою для розробки нашої програми послужили тренінги О.Г. Грецова та І.В. Вачкова.

Мета: формування ефективної поведінки в конфліктних ситуаціях.

Завдання: познайомити студентів з методами виходу з конфліктних ситуацій; навчити адекватно діяти в конфліктних ситуаціях; показати різні способи вирішення конфліктів; навчити формувати своє ставлення до конфліктів; розвивати вміння розуміти і контролювати свій емоційний стан; розвивати комунікативні навички; розвивати вміння керувати своїм емоційним станом.

У програмі використані такі психолого-педагогічні методи, які допомагають знизити загальний рівень конфліктності студентської молоді, і вчать керувати собою в критичних ситуаціях.

Заняття проводяться у формі уроків, тренінгів та ігор, що дозволяють студентам здобути досвід управляти собою. Дана програма розрахована на студентів 1-4 курсів.

Тривалість програми: 2 тижні (2-3 рази на тиждень)

Кількість занять: 5

Тривалість занять: 45 хв.

У результаті навчальних занять у студентів формуються:

а) особистісні універсальні навчальні дії, а саме:

-орієнтація в моральному змісті і значенні як власних виразів і вчинків, так і вчинків і слів оточуючих людей;

- знання основних норм спілкування і орієнтація на їх виконання;

б) регулятивні універсальні навчальні дії:

- планування власних дій відповідно до поставлених завдань і умов їх реалізації, в тому числі у внутрішньому плані;

- адекватне сприймання пропозиції і оцінки педагогів, колег, батьків та інших людей;

в) пізнавальні універсальні навчальні дії:

- будування діалогових повідомлень в усній і письмовій формі;

- здійснення аналізу об'єктів з виділенням істотних і несуттєвих ознак;

г) комунікативні універсальні навчальні дії:

- адекватне використання комунікативних, насамперед мовних, засобів для вирішення різних комунікативних завдань, будування монологічних висловлювань, володіння діалогічних форм комунікації;

- допускання можливостей існування у людей різних точок зору, в тому числі тих, що не збігаються з його власною, і орієнтування на позицію партнера в спілкуванні і взаємодії;

- формулювання власної думки і позиції.

Вважаємо дану програму ефективною, т.я. в ході її проведення студенти активно залучені в процес. Кожне заняття зачіпає теми актуальні в сучасному суспільстві, вчить задуматися про свої емоції, слова, вчинки, а також справлятися з негативними почуттями. Молоді люди дізнаються багато корисної інформації про особистісні особливості, про почуття інших одногрупників, набудуть навичок і вмінь продуктивно і безконфліктно спілкуватися. Вчаться враховувати емоційний стан іншої людини. Таким чином, відбувається згуртування колективу, спілкування, прищеплення і виховання моральних якостей підростаючого покоління.

Список використаних джерел:

1. Волянська О. В. Підліткова агресія: огляд теоретико-методологічних підходів до аналізу. *Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: зб. наук. праць*. Харків : Видавничий центр Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, 2000. С. 274-277.